

ליל שבת קודש פרשת שמיני ה'תשס"ט

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי פרשת השבוע מענין ויהי ביום השמיני וגו'.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב (ויקרא ט') ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל, אחר שבעת ימי המילואים, ששימש משה רבינו בכהונה גדולה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (זבחים ק"ב) לא נתכהן משה אלא שבעת ימי המילואים לבד, אחר כך ביום השמיני, בראש חודש ניסן, קרא משה לאהרן ולבניו ומסר להם עבודת הכהונה, ונכנסו לעבוד את עבודת המשכן, ואף על פי שכבר נגמרו שבעת ימי המילואים, ולא היה יום השמיני שייך לימי המילואים, והיה יכול הכתוב לומר ויהי "אחר שבעת ימים" קרא משה וגו', אף על פי כן קבע הכתוב יום השמיני בשם של חשיבות "ויהי ביום השמיני", להודיע שהוא יום חשוב בפני עצמו, כי היה ראש חודש ניסן, ובו ביום נמל עשרה עמרות (תורת כהנים פסקא ט' מוכא בפרש"י), ולפי דברי רבי יהושע (ראש השנה ט) שבניסן נברא העולם, אותו היום היה ראש השנה, ובו נעשה התחלה חדשה, ולכן קבע לו הכתוב שם של חשיבות "ויהי ביום השמיני", וכמבואר כל זאת בדברי המהר"ל (בספר "גור אריה" על פסוק זאת), עיין שם בדבריו.

והנה יש להבין למה דייקא ביום השמיני מסר משה רבינו את הכהונה לאהרן ולבניו, ולא שימש משה בכהונה גדולה רק שבעת ימים, ואמרו על זה חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשת י"א סי' ו'), כל שבעת ימי הסנה היה הקדוש ברוך הוא מפתה את משה שילך בשליחותו למצרים, ובשביעי אמר לו (שמות ד') שלח נא ביד תשלח, אמר לו הקדוש ברוך הוא, אתה אומר שלח נא ביד תשלח, חייך שאני צרור לך בכנפיך, אימתי פרע לו, רבי חלבו אמר, כל שבעת ימי המילואים היה משמש בכהונה גדולה וכסבור שלו היא, בשביעי אמר לו, לא שלך היא אלא של אהרן אחיך היא, הדא הוא דכתיב ויהי ביום השמיני, עיין שם, וכן הוא בבעל המזורים (פסוק א'), אמר משה, לפי שסרבתני ז' ימים בסנה, לא זכיתי לשמש אלא ז' ימים, עיין שם, ולכאורה יפלא, אם זה עונש על מה שסירב שבעה ימים בסנה, אזי אדרבה, מחמת זה לא יזכה לשמש אפילו ז' ימים בכהונה, אבל כאן נראה שהשימוש של ז' ימים היה שכר למשה, ורק מזום השמיני ואילך הוצרך למסור את הכהונה לאהרן (וכבר העיר על זה בספר "פני דוד" להחיד"א ז"ל, מוכא דבריו בספר "מנחת זאב" על התורה פרשה זאת, עיין שם).

ונראה בזה לומר, כי הנה מבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"א) שעיקר התהוות הנפש, הוא על ידי השתוקקות וכיסופין של איש ישראלי אחר השם יתברך, כי כל אחד לפי מדרגתו שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להגיע אל מדרגה למעלה ממנה, על ידי הכיסופין נעשה נפש, כמו שכתוב (תהלים פ"ד): "נכספה וגם כלתה נפשי", היינו מה שאני נכסף וכלה אחר השם יתברך, מזה בעצמו נעשה נפשי, וכפי הכיסופין והרצונות של אדם, כן ממשיך על עצמו קדושה גדולה, וכמבואר בזהר הקדוש (וירא צ"ט): כגוונא דרעותא דבר נש איכוון ביה בהאי עלמא, הכי אמשיך עליה רוח מלעילא (כפי הרצון שאדם מכוון בה בזה העולם, כן ממשיך על עצמו רוח מלמעלה), ולכן תמיד צריכין להוציא מפיו רצונות וכיסופין גדולים להשם יתברך, ולומר אל השם יתברך כמה רצונו חזק להתקרב אליו יתברך, ולהכליל בו יתברך לגמרי, כי דיבורים אלו מגדלין את הנפש וממשיכין עליו קדושה גדולה, וכן הוא בכל דבר שבקדושה, שכפי שמדברים מן הדבר שבקדושה, וכוספין ומשתוקקים להגיע אליו, כן זוכה להגיע אליו באמת, ואם אדם רוצה לראות נסים ונפלאות מהשם יתברך, אזי ישתדל להכיר את הנסים והנפלאות שעושה השם יתברך עמו בכל עת, וידבר מהם, ואז יזכה לראות אותם ממש, וכמבואר בספר הקדוש "נועם אלימלך" (פרשת בהעלותך ד"ה ויאמר משה לחובב וגו'), שעל ידי אתערותא דלתתא הוא אתערותא דלעילא, וכשהצדיק רוצה לעורר רחמים ושפע לעולם, צריך לעורר מתחילה חדוה ושמחה להבורא ברוך הוא, ועל ידי זה משפיע השם יתברך טובות לעולם, וזה נעשה על ידי שהצדיק מכיר ורואה בנסים ונפלאות שעושה עמו ויצרנו בוראנו, אז בא לו שמחה מזה, וכיון שיש שמחה להצדיק על ידי זה הוא מעורר שמחה למעלה, אבל מי שאינו מכיר בנפלאות ונסים בלתי אפשר לו לעורר רחמים, וזהו פירוש שלש רגלים תחוג לי בשנה, פירוש, דהנה בשלש רגלים היה בכל אחד גם גדול לישראל כידוע, פסח היה יציאת מצרים, שבועות מתן תורה, סוכות היה ענני הכבוד, וזה שצוה הקדוש ברוך הוא שיזכרו ישראל ויתנו דעתיהם להכיר הנסים שנעשה להם בימים האלו, כדי שעל ידי זה יעוררו חדוה ושמחה להבורא ברוך הוא ויעשה להם גם עתה נסים כמאז, עיין שם בדבריו הקדושים, וזהו סוד דברי חכמינו הקדושים (פסחים קמ"ז): בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, כי תיכף ומיד שאדם מצייר לעצמו את הנסים של יציאת מצרים, ומדבר מהם בהשתוקקות גדולה, על ידי זה ממשיך על עצמו גם עכשיו נסים אלו, ומתקיים בו (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

והנה בשבעת ימים שמירב משה רבינו בסנה, הרי זכה להשתוקקות עליון וגדול מאד אל השם יתברך, וכמו שכתוב (שמות ג' פסוק ג') אסורה נא ואראה המראה הגדול הזה וגו', וזה המשיך עליו גילוי שכינה נורא מאד, וכמו שכתוב (שם פסוק ד') וירא ה' כי סר

לראות ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה ויאמר משה משה וגו', והיה הגילוי גדול כל כך עד שהוצרך משה להסתיר פניו, וכמו שכתוב (שם), ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים, וגילוי זאת ליוה אותו כל ימי חייו, וכמו שהזכיר ביום הסתלקותו בברכתו ליוסף הצדיק, (דברים ל"ג) וממגד ארץ ומלואה ורצון "שוכני סנה", ששם נגלה אליו הקדוש ברוך הוא בתחילה בגילוי רב (עין שם בפירוש"), ולכן כל מה שסירב משה בשבעת ימים ללכת בשליחותו של מקום היתה מרוב ענותנותו, שלא חשב שהוא ראוי לכך, וגם לא רצה ליטול שררה על אהרן אחיו שהיה גדול ממנו בשנים, וכל דיבורו היה בדרך מענות ואמתלאות לפני הקדוש ברוך הוא, ויש להשם יתברך שעשועים גדולים מדיבורים אלו (שיחות הר"ן סי' ס"ח), ולכן כל שבעת הימים שהיו ימים עליונים של גילוי שכינה, ולא סירב לגמרי ללכת בשליחותו של מקום, עליהם קיבל שכר גדול, וזכה לשמש בכהונה גדולה שבעת ימי המילואים, ולהוריד את השכינה בארץ, אבל לבסוף כשאמר (שמות שם פסוק י"ג) שלח נא ביד תשלח, וכמסרב לגמרי, אזי נאמר (פסוק י"ד) ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי וגו', שנמסרה הכהונה לאהרן, נמצא שמה ששימש משה בכהונה ז' ימי המילואים, היתה בשכר הגילוי שכינה שהיה לו בז' ימי הסנה, והיה כוסף ומשתוקק לגילוי זאת כל ימי חייו, וכדברי הבעל המורים הנ"ל "אמר משה, לפי שסרבתי ז' ימים בסנה לא זכיתי לשמש אלא ז' ימים", היינו לפי שסרבתי והשתעשעתי בדיבורי עם השכינה בז' ימי הסנה, לכן זכיתי לגילוי שכינה בשימושי במשכן בז' ימי המילואים, והבן, והשם יתברך יזכינו לכסוף ולהשתוקק תמיד לעבודתו יתברך, ונוכה לראות גילוי שכינה בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת שמיני ה'תשס"ט

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה ממלך ועניו מעשה ו' דף ק"ט, עין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל מספר, מעשה במלך אחד והיה לו חכם, אמר המלך להחכם: באשר שיש מלך שחותם עצמו שהוא גבור גדול ואיש אמת ועניו, והנה גבור אני יודע שהוא גבור, מחמת שסביב מדינתו הולך הים, ועל

הים עומדים חיל על ספינות עם הורמאטים (כלי נשק), ואינם מניחים להתקרב, ולפנים מן הים יש (מקום שטובעין בו שקורין) זומפ גדול סביב המדינה, שאין שם כי אם שכיביל קמץ, שאינו יכול לילך שם כי אם אדם אחד, וגם שם עומדים הורמאטים, וכשיבוא אחד להלחם, מורים עם ההורמאטים, ואי אפשר להתקרב לשם, כי מדת הגבורה בעבודת ה', להתגבר על יצרו ולכבוש אותו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות ד') איזהו גבור, הכובש את יצרו, זה דבר שיכולים לראות בעינים, שעושה אדם לעצמו גדרים וסייגים שלא יבוא לידי הטא חס ושלום, שהם כמו כלי נשק העומדים על הים סביב המדינה, שלא יתקרב זר אליהם, כי הקדוש ברוך הוא ברא אדם עם ז' חושים קדושים המביאים לו שפע אלקי, שהם העינים, האזניים, החושים והפה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), וגם ברא לו חומות ובריחים שיעזרו לו לשמור על חושים אלו, כי לעינים יש עפעפים שיכולים לסגור בהם עיניו, שלא יסתכל במקום שאסור להסתכל, ולאזניים יש אליה רכה שיכול לסתום בה אזניו שלא ישמע דבר שאינו הגון, וגם האצבעות משופות כיתדות שיכול לסתום בהם אזניו (כתובות ה:), ולפה יש חומות ובריחים של שינים ושפתיים שלא ידבר דיבור בלתי הגון, וגם הלשון שוכב, רק להחוטם אין כים מיוחד לסגור אותו, ולכן הנסיון של כעס התלוי בחוטם גדול מאד, ועל זה רמזו חכמינו הקדושים (מובא בפרש"י ריש פרשת צו) ביותר צריכין לזוהר במקום שיש חסרון כים, היינו לזוהר מכעס וקפידות הבא מן החוטם שאין שם כים, ועל כן בדברי חכמינו הקדושים "איזהו גבור הכובש את יצרו", ההוכחה היא מפסוק (משלי טו), טוב ארך אפים מגיבור ומושל ברוחו מלכד עיר, שהוא שמירה מכעס, כי על שמירה מכעס צריכין התגברות גדול יותר מן הכל, והנה כל אלו העבודות, הם דברים הנראים לעינים, ויכולים להכיר מיד על אחד השומר את עיניו ואזניו וחטמו ופיו, וזה דבר גלוי ומפורסם לכל, אך מה שחותם עצמו איש אמת ועניו זה אינו יודע, כי קשה מאד לדעת מי הוא איש אמת, כי כל אחד צועק שהוא איש אמת וכל האחרים שקרנים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים על הדור שבן דוד בא (סנהדרין צ"ז) ותהי האמת נעדרת, מלמד שהאמת נעשה עדרים עדרים והולכת לה, וכל אחד צועק שאצלו האמת, אבל האמת הוא רק אחד, היינו רק הקדוש ברוך הוא, וכמו שכתוב (דמיה י') וה' אלקים אמת, (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ג'), וכל מי שדבוק בהקדוש ברוך הוא אוהו באמת, אבל קשה מאד לדעת מי מחזיק בזה, כי הוא דבר המסור ללב, ורק מי שאוהו באמת בעצמו, יכול להכיר על אחר אם אוהו באמת, וכמו שאומר רבינו ל' (ספר המדות אות אמת סי' ג"ה) מי שהוא איש אמת, הוא יכול להכיר באחר, אם אחר דובר אמת אם לאו, עיין שם.

וכן קשה מאד לדעת מי הוא עניו אמיתי, כי אין זה מדרכי הענוה להראות עצמו בכפיפת ראש בדרך שמות כאילו הוא עניו, כי זה חנופה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ז), רק

עיקר הענוה הוא בלב, שלבו שבור בקרבו כחרס הנשבר, כי הוא מכיר שפלותו לפני מלך מלכי מלכים הקדוש ברוך הוא, ודבר זה מסור ללב, ואי אפשר להכיר מבחויך כלל, ואיש כזה יכול ללכת בקומה זקופה ולחתום על עצמו שהוא עניו, ואין זה סתירה לענוותנותו כלל, וכמו שהיה הרה"ק רבי מנחם מענדיל מוויטעבסק ז"ע חותם את עצמו "השפל באמת" (עיין במכתביו בספר "פרי הארץ"), כי עיקר מדת הענוה כשהוא במדריגה שיוכל לכתוב על עצמו כמו משה רבנו עליו השלום (במדבר י"ב): "והאיש משה עניו מאד", זהו מדריגת הענוה בתכלית, וכמו שמצינו גם בגמרא שאמר רב יוסף (סוטה מ"ט): 'לא תתני ענוה דאיכא אנא [אל תאמרו שבטלה ענוה, כי אני נמצא] (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"ז).

ואני רוצה שתביא אלי הפאטרעט (התמונה) של אותו המלך, כי יש להמלך כל הפאטרעטין של כל המלכים, והפאטרעט שלו לא נמצא אצל שום מלך, כי הוא נסתר מבני אדם, כי הוא יושב תחת כילה, והוא רחוק מבני מדינתו, כי הפאטרעט של המלך, היינו התמונה שלו, הוא כתב ידו ודברי תורתו, וכמו שאומר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ב) פניו שכלו ונשמתו של הצדיק מונח בתוך ספריו, ולכן אם רוצים להכיר פנימיות האדם, ואם אוהו במדת הענוה או לא, צריכין להסתכל בתוך ספריו ודברי תורתו, ושם רואים את כל מהותו, אבל יש צדיקים שמסתירים עצמם מאד מן העולם, ואינם רוצים שדברי תורתם יתפרסמו בעולם בחיים חיותם, פן יעקבו אחריהם ויבלבלו אותם מעבודתם, והם יושבים תחת כילה ויילון, וקשה מאד להגיע אליהם, ורק מי שהוא חכם באמת, יכול ליכנס תחת המכסה ולראות את פנימיותו ולקבל ממנו דברי אלקים חיים, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל מהם תורה ויראת שמים, עדי נזכה לחזור בתושבה שלימה ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שמיני ה'תשס"ט

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו' המדבר מענין רצוא ושוב שצריכין בעבודת ה', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה, צריך להיות בקי בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, היינו בקי ברצוא, ובקי בשוב, כמו שכתוב: "זכאה מאן דעייל ונפיק" (וזהר ויקהל ריג.; האוינו רצב.): וזה בחינת (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים שם אתה", בחינת עייל, בחינת בקי ברצוא, "ואציעה שאול הנך", בחינת ונפיק, בחינת בקי בשוב, וזה (שיר השירים ו): "אני לדודי ודודי לי", "אני לדודי", זה בחינת עייל, 'ודודי לי', זה בחינת ונפיק' וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה בעבודת השם יתברך צריכין שני מיני בקיאות, בקיאות אחת ללכת קדימה בעבודת השם יתברך, ולעלות ולהתקדם בתורה ובתפילה ובמעשים טובים כל מה שיוכל, ולא לחשוב אף פעם שכבר גמר עבודתו, כי כנגד כל מה שכבר השיג עד עכשיו, יש עוד עדיין הרבה מאד להשיג, כי לגדולתו יתברך אין חקר, ועליו לעלות יותר ויותר, וכמו שאומר דוד המלך עליו השלום (תהלים קל"ט), אם אסק שמים שם אתה, כל מה שאני עולה בשמים, שם אתה, ועלי לעלות יותר, שכל זה נקרא "בקי ברצוא", שהוא בקי לרוץ אחריו יתברך, ולעלות להתדבק בו יתברך באמת.

ובקיאות שנית ללכת אחורה, היינו להתחזק מאד בכל מה שעובר עליו בחיים, בין ברוחניות בין בגשמיות, ולדעת שאין שום ייאוש בעולם כלל, כי בכל הירידות ובכל הנפילות יכולים למצוא את השם יתברך, ולחזור משם אליו יתברך, כי אין דבר עומד בפני התשובה, ולכן אסור ליפול בדעתו כלל, רק לקום ולהתחזק ולעשות התחלה חדשה לגמרי, וכמו שכתוב (שם) ואציעה שאול הנך, שאפילו אם הצעתי לעצמי מטה בשאול תחתית רחמנא ליצלן, גם שם "הנך", כי אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, שכל זה נקרא "בקי בשוב", שהוא בקי איך להתחזק בעת ירידתו, ובעת שהולך לו היפוך רצונו, וגם אז לשוב אליו יתברך באמת.

והנה כל זמן שאין לאדם שני בקיאות אלו, עדיין אינו הולך בדרך התשובה, כי אינו מוכרח שיחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו בחיים, כי לפעמים דייקא כשאדם עולה ומתקרב אליו יתברך, דייקא אז הוא מתרחק, וכמו שמצינו אצל אלישע אחר (חגיגה ט"ז), שעלה בהשגות גדולות בפרדס, אבל דייקא אז התרחק וכפר בעיקר רחמנא ליצלן, כי לא היה "בקי ברצוא", ולא ידע איך לעלות יותר ויותר, וכן אם אין אדם "בקי בשוב", אינו מוכרח שיחזיק בדרך התשובה, כי אם יעבור עליו איזה ירידה ונפילה קשה חס ושלום, ויחשוב שמשם אי אפשר לו לעלות, הרי אבד תקוותו

רחמנא ליצלן, ולכן צריכין תמיד לעבוד על שני נקודות אלו של "רצוא ושוב", ולדעת שאין עלייה למעלה שלא ימצא בה השם יתברך, ואין ירידה למטה שלא ימצא בה השם יתברך, ואז מובטח שילך בדרך התשובה באמת.

והנה שני דרכים קדושים אלו של "בקי ברצוא" ו"בקי בשוב", מקבלים מן הצדיק האמת, כי הצדיק יש לו שני דרכים אלו בשלימות, כי על שם זה נקרא הצדיק "כל", וכמו שכתוב (דברי הימים א' כ"ט) כי "כל" בשמים ובארץ, ותרגומו, דאחיד בשמיא וארעא (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ז' וסי' ס"ח), על שם שמקשר עולם העליון בעולם התחתון, רוחניות וגשמיות ביחד, שהוא סוד ענין רצוא ושוב הנ"ל, כי הוא מלמד עם הדרי מעלה, היינו עם אלו שרוצים לעלות מעלה מעלה בהשגת אלקותו יתברך, שתמיד יעלו יותר ויותר, כי עדיין לא השיגו כלום, שזהו "בקי ברצוא", ומלמד עם הדרי מטה שהם אלו שירדו ונפלו מעבודת השם יתברך, שיתחזקו בכל עת ובכל מצב לעשות התחלה חדשה, כי השם יתברך אתם ועמם ואצלם, שהו ענין "בקי בשוב", וכל מה שאדם מקורב אל צדיק אמת כזה, כן הוא מקבל ממנו שני לימודים אלו, ויש לו בקיאות גדול לעבור ימי חייו בשלום, כי בכל מעמד ומצב יודע היטיב איך לעלות ואיך לרדת, ותמיד ימצא את השם יתברך בכל עניניו, ולכן אשרי הזוכה להיות מקורב אל צדיק אמיתי שמגלה לימודים אלו, כי אז טוב לו בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את סימני דגים מהורים, וכמו שכתוב (ויקרא י"א) את זה תאכלו מכל אשר במים, כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אתם תאכלו, ויש לומר שמרומז בשני סימני דגים מהורים שני בקיאות הנ"ל שצריכים בדרכי התשובה, כי נשמות ישראל נמשלים לדגים, וכמו שכתוב (בראשית מ"ח) וידגו לרוב בקרב הארץ, כי נבראו לשוט בים החכמה, ולעסוק בתורה הנמשל למים, וכמו שכתוב (ישעיה נ"ה) הוי כל צמא לכו למים, ולעסוק בתפילה הנמשל למים, וכמו שכתוב (איכה ב') שפכי כמים לבך נוכח פני ה', ועל כן הסימנים של דגים מהורים הם סנפיר וקשקשת, סנפיר אלו הכנפיים ששט בהם, שהוא ענין בקי ברצוא, שיודע איך לשוט בים החכמה, ולעלות בכל פעם אל השגות יותר גבוהות באלקותו יתברך, וקשקשת אלו הקליפים הקבועים בו, שמגינין עליו כמו שריון (עין בפירוש רש"י ויקרא י"א פסוק ט'), שהוא ענין בקי בשוב, שיודע איך להגן על עצמו מכל ירידה ונפילה, ולעשות לעצמו שריון מפני החיצים שהיצר הרע יורה בו חס ושלום, כי היצר הרע יורה חיצים משוחים עם עשרה מיני סמים רעים כדי להמית האדם חס ושלום, וכמו שמספר רביז"ל בהסיפור של הז' בעטלירם (מעשה י"ג מיום ו'), שהמלך אכזר ירה בתוך

הבת מלך חיצים משוחים בעשרה מיני סמים, וצריכין ללבוש שריון חזק להגן על עצמו מפני חיצים אלו, שהם העשרה מזמורי תהלים של התיקון הכללי שגילה רביז"ל, וקרא אותם רביז"ל "שריון" להגן על האדם מכל רע, ולכן כל מי שיש לו שני סימנים אלו של סנפיר וקשקשת, המרמזים על השני בקיאות של רצוא ושוב, סימן שהוא דג מזהור, ויש לו נשמה קדושה וטהורה, ובוודאי יזכה לדרך התשובה באמת, ולשוט בים החכמה כראוי.

והנה חכמינו הקדושים אומרים (נדה ב"א:): כל שיש לו קשקשים יש לו סנפיר, כי העיקר הם הקשקשים, להתחזק מאד בכל אשר עובר עליו בחיים, ולהגן על עצמו עם שריון חזק שלא יפיל אותו שום דבר שבעולם, וזה נעשה על ידי שזומע התחזקות של הצדיקים, ומקבל דבריהם בתמימות ובפשימות גמור, שאין שום יאוש בעולם כלל, ושאסור ליפול מפני שום דבר שבעולם, ואז ממילא יזכה גם לשמוע התעוררות הצדיק, שהם הסנפירים, ויזכה לעלות ולשוט בים החכמה כראוי, אבל באותו עת צריך לשמור מאד מן הקשקשים של הסמרא אחרא, שהוא התחזקות של הבל, שאומרים לאדם לחטוא על מנת לשוב חס ושלום, כי על זה אמרו חכמינו הקדושים (יומא פ"ה:): כל האומר אחטא ואשוב אין מספיקים בידו לעשות תשובה, כי התחזקות אמיתית היא להרים ולגביה אדם שנפל, שלא יחלש דעתו, ויחזור בתשובה, אבל לא לפתוח לו פתח של מזמאה חס ושלום, ולומר לו, אל תתיירא מן החטא שהרי אחר כך תוכל לשוב, וזה היה השריון של גלית הרשע, שעליו נאמר (שמואל א' י"ז) ושריון קשקשים הוא לבוש, שהוא לבש קשקשים של הסמרא אחרא, והוא מצח הנחש, ושורש הכפירות והאפיקורסות רחמנא ליצילן (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ד'), אבל על ידי שאדם מקורב אל צדיק אמיתי, הוא זוכה לקבל שריון קדוש, שיגן עליו מכל רע, ואז בוודאי יזכה גם לסנפיר קדוש, שיעזור לו לשוט בים החכמה כראוי.

וזהו "את זה תאכלו מכל אשר במים כל" אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים ובנחלים אותם תאכלו", "כל" מרמז על הצדיק הנקרא "כל", וכמו שכתוב (קהלת י"ב) כי זה כל האדם, ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו'): כל העולם לא נבראו אלא לצוות לזה, וכן כתיב (ד"ה א' כ"ט) כי כל בשמים ובארץ, כי הוא מקשר שמים וארץ ביחד, ומלמד עם אלו שהם בשמים להיות בקי ברצוא כראוי, ועם אלו שהם בארץ להיות בקי בשוב כראוי, ולכן כשהוא מקורב אל דג וצדיק קדוש כזה, בוודאי יזכה לקבל ממנו לימודיו הקדושים, ולהיות בקי בדרכי התשובה כראוי, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל מהם דרך התשובה, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

